

Begäran om utlåtande om reformen av lagstiftningen om tjänsterna för äldre

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet begär remissinstanserna i sändlistan meddela sina synpunkter på behoven att reformera tjänsterna för äldre och att beakta de förslag som ges i arbetsgruppens rapport om tjänsterna för äldre (Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2020:16).

Bakgrund

Regeringsprogrammet innehåller flera åtgärder som gäller den åldrande befolkningen och de samhällsliga förändringar som detta innebär. Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru tillsatte den 29 augusti 2019 en arbetsgrupp med uppgift att bereda förslag till genomförandet av åtgärderna i regeringsprogrammet. Arbetsgruppens rapport publicerades den 19 maj 2020. Syftet med arbetet i det andra skedet var att öka äldre personers förutsättningar att leva och bo tryggt i en boendemiljö som är lämplig för dem och att förbättra kvaliteten och tillgången på de tjänster som ges i hemmet.

Målsättningar

På grund av den brådskande tidtabellen gav arbetsgruppen inga paragrafförslag, utan i stället förslag till den fortsatta beredningen. Med tanke på den fortsatta beredningen är det väsentligt att remissinstanserna inte bara bekantar sig med arbetsgruppens förslag, utan även med bakgrunden till förslagen och med de motiveringstexter som beskriver de olika alternativen.

Vi begär remissinstanserna ta ställning särskilt till de frågor som behandlas i avsnitt 3.1 i rapporten. Avsnittet innehåller sammanlagt fem förslag av arbetsgruppen (fetstilade punkter). Förslagen gäller äldreomsorgslagen och delvis också ändringarna i socialvårdslagen.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna ert yttrande i första hand via webbplatsen utlatande.fi. Nämn författningsberedningsprojektets beteckning VN/501/2020 i yttrandet. Även andra än de som

nämns i sändlistan kan lämna yttrande.

Vänligen observera att alla remissyttranden är offentliga och att de publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Remissyttranden kan lämnas under tiden 4.6.–10.8.2020.

Beredare

Jaana Huhta, regeringsråd, förnamn.efternamn@stm.fi, tfn 02951 63407

Satu Karppanen, konsultativ tjänsteman, förnamn.efternamn@stm.fi, tfn 02951 63549

Länkar:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9997-8> - Kohti ikäystävällistä yhteiskuntaa. läkkäiden henkilöiden palvelujen uudistamistyöryhmän raportti / Mot ett åldersvänligt samhälle. Rapport från arbetsgruppen för reform av servicen för äldre personer (på finska)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5429-8> - Arbetsgruppens rapport publiceras på svenska före utången av juni på den här adressen / Työryhmän raportti ruotsinkielisenä julkaistaan kesäkuun loppuun mennessä tässä osoitteessa

Sändlista:

Attendo Oy
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Esperi Care Oy
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmä
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Folkhälsan
Folktinget
Gerontologian tutkimuskeskus GEREC
Heinäveden kunta
Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy
Helsingin kaupunki
Hoitokoti Päiväkumpu Oy
Hyvinvointiala HALI ry
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeuskeskus
Ikaalisten kaupunki
Ikäinstituutti
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Joensuun kaupunki
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Jyväskylän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Keminmaan kunta
Keuruun kaupunki
Kolarin kunta
Kotkan kaupunki
Koulutetut Kokemusasiantuntijat KoKoA ry
KT Kuntatyönantajat
Kuopion kaupunki
Kustaankartanon monipuolinen palvelukeskus
Lapin aluehallintovirasto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Mehiläinen
Mielenterveyden Keskusliitto
Muistiliitto
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Omaishoitajaliitto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Palvelukoti Saarela Oy
Perusturvakuntayhtymä Karviainen
Pietarsaaren kaupunki
Pihlajalinna Terveys Oy
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Porvoon kaupunki
Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
Riihimäen kaupunki
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Salon kaupunki
SALVA ry
Sodankylän kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Sosiaalijohto ry
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Suomen Geriatri ry
Suomen Geronomiliitto ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Suomen Psykiatriyhdistys
Suomen Senioriliike
Tampereen kaupunki
Tehy ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Terveys- ja sosiaalialan yrittäjät TESO ry

Turun kaupunki
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työterveyslaitos
Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan kaupunki
Wilhelmiina Palvelut Oy
Ympäristöministeriö

Remissyttrandet

Remissinstansen

- Kommun eller samkommun
- Stats myndighet
- Organisation
- Serviceproducent
- Annan

Vi ber remissinstanserna ta ställning till följande frågor:

1. Med boendeservice enligt 21 § i socialvårdslagen avses temporärt boende, stödboende och s.k. vanligt serviceboende och intensifierat serviceboende. Med serviceboende avses boende och service som ordnas i servicebostäder (av kommunen). Skillnaden mellan det intensifierade boendet och serviceboendet är att det intensifierade boendet innefattar tjänster dygnet runt. Tycker ni att begreppet vanligt serviceboende skulle kunna slopas i lagstiftningen?

- Ja
- Nej
- Vet ej

2. Om begreppet vanligt serviceboende stryks ur lagstiftningen, borde ändringen gälla

- endast serviceboende för äldre?
- samtliga klientgruppers serviceboende?
- Vet ej

3. Om det vanliga serviceboendet (kommunens servicebostäder) stryks från listan på tjänster, borde kommunens socialväsande vara skyldigt att utöver tjänster som tryggar vården och omsorgen även ordna en bostad för klienten?

- Ja
- Nej
- Vet ej

4. Om å andra sidan det vanliga serviceboendet kvarstår i lagstiftningen, borde lagen om stöd för närståendevård ändras så att stöd för närståendevård kan beviljas även för klienter inom det vanliga serviceboendet?

- Ja
- Nej
- Vet ej

5. Borde det vara möjligt att ordna både intensifierat serviceboende och andra boende- och serviceformer i en och samma verksamhetsenhet?

- Ja
- Nej
- Vet ej

6. Skulle man kunna främja mångsidigt boende för äldre genom andra lagändringar?

- Ja
- Nej
- Vet ej

7. OM ni svarade ja på fråga 6, beskriv vilka lagändringar ni föreslår för att främja mångsidigt boende.

8. Enligt 21 § 3 mom. i socialvårdslagen förutsätts det för serviceboende att personen behöver en lämplig bostad samt vård och omsorg. För intensifierat serviceboende förutsätts det dessutom att behovet av vård och omsorg gäller dygnet runt. Borde förutsättningarna för intensifierat serviceboende definieras noggrannare i lagen?

- Ja
- Nej
- Vet ej

9. Innehållet i hemservicen består enligt 19 § i socialvårdslagen av att fullgöra eller bistå vid fullgörandet av uppgifter och funktioner som hör till det dagliga livet. Funktionerna innefattar boende, vård och omsorg, upprätthållande av funktionsförmågan, vård och uppfostran av barn samt skötsel av ärenden. Förteckningen är inte uttömmande. Stödtjänsterna i hemservicen innefattar måltids-, klädvårds- och städservice samt tjänster som främjar socialt umgänge. Borde stödtjänsterna inom hemservicen utgöra en skild serviceform?

- Ja
- Nej
- Vet ej

10. Motsvarar begreppen och innehållen i hemservice och stödtjänster behoven hos dagens klienter eller borde namnen på och/eller innehållet i tjänsterna ändras?

- Ja
- Nej
- Vet ej

11. Riksdagen behandlar för närvarande regeringens proposition (RP 4/2020 rd) med förslag till bestämmelser i äldreomsorgslagen om personaldimensioneringen inom intensifierat serviceboende. Borde man föreskriva på lagnivå även om dimensioneringen av personalen inom hemvården?

- Ja
- Nej
- Vet ej

12. OM ni svarade ja på fråga 11, beskriv hur man borde föreskriva om detta. Skulle det till exempel vara ändamålsenligt att införa en rekommendation om personaldimensioneringen inom hemvården i Kvalitetsrekommendationen för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen 2017–2019 (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2017:6)?

13. Ger den nuvarande bestämmelsen om styrningen av verksamhetsenheten (21 §) ett tillräckligt stöd för utvecklingen av styrningen?

- Ja
- Nej
- Vet ej

14. Har ni andra synpunkter på utvecklingen av lagstiftningen om tjänsterna för äldre?

Koivisto Taru
Sosiaali- ja terveysministeriö

Manni Noora
Sosiaali- ja terveysministeriö